



Univerzitet Crne Gore – Podgorica

Filozofski fakultet – Nikšić



Studijski odsjek:

Godina studija:

Predmet:

Tema:

Autor:

- Istorija
- Specijalistička
- Metodika nastave istorije sa školskim radom
- **PRACENJE, ISPITIVANJE I OCJENJIVANJE UCENIKA**
- Nada TOMOVIĆ



PRAĆENJE

- Učenika (njegov rad i napredak) treba što češće pratiti kako bi s njim radili na najbolji način i postigli uspjeh za svakoga
- Glavna svrha je pravovremeno uočavanje učenikovih potreba
- Prava se slika postiže dugotrajnim praćenjem raznih situacija
- Pratiti: aktivnost učenika, napredovanje u razumijevanju, način rješavanja, izražavanje, ponašanje na satu, interes...
- Cilj je otkriti što djeca znaju i mogu, a ne što ne znaju i ne mogu!
- Kako bi to otkrili treba ih pratiti kroz duže vrijeme
- Nastavnik ga sprovodi na svakom času, a prethodi ocjeni
- Rezultate praćenja treba redovno zapisivati – imenik ili dosjei

METODE PRAĆENJA

- Posmatranje i bilješke (zapisi ili check-liste)
- Mape radova
- Snimanje
- Otvoreni razgovori
- Učenička samoprocjena (lični ciljevi, zapisi)

ISPITIVANJE ZNANJA

- Tačno definisati šta se vrjednuje (količina znanja, primjena, razumijevanje, kreativnost, rad, brzina, trud, upornost,...)
- Kojim metodama saznati uspješnost u gore definisanim kategorijama
- Osmisliti instrument ispitivanja
- Pismeno ili usmeno

PISMENO ISPITIVANJE

- Instrument sa zadacima (nastavni listić, kontrolni rad, ispit znanja, test znanja, ...)
- individualno (eventualno u timu) rješavanje
- Vrijednovati se može postupak i rezultat
- Često ne vidimo ideje, način razmišljanja, problem u razumijevanju zadatka i sl.
- Vremensko trajanje od 5 minuta do blok časa
- Mogu ih sastaviti nastavnici, a mogu se nabaviti gotovi kojih je danas na tržištu velik broj.

ISPIT ZNANJA

- cca 6 u toku godine
- Planirani u programu rada
- Najavljeni (najviše 3 u sedmici)
- Nakon obrade nastavne teme
- Prethodi mu sistematizacija gradiva
- Obavezna analiza ispita
- 45 min - 90 min

KONTROLNI RAD

- Nije im određen broj
- Nakon obrade nastavne teme
- Utvrditi što se želi ispitati
- Dominira veći broj kraćih, jednostavnijih zadataka
- 20 min – 45 min

USMENO ISPITIVANJE

- najčešće ispred table pred cijelim odjeljenjem
- Individualno ili grupno
- Razgovor ili zadaci
- Mogućnost postavljanja potpitanja i pomoći nastavnika
- Nezamjenjivo, ali traži dosta vremena

OCJENJIVANJE

- rezultat praćenja ili ispitivanja
- Opisno ili brojčano
- Obezbjeđuje nastavnicima, učenicima, roditeljima i drugima povratne informacije o učenikovom napredovanju
- Obezbjeđuje evidenciju napretka kroz duži vremenski rok
- Dobra ocjena može motivisati učenike
- Definisane kategorije ocjenjivanja (barem po dvije ocjene u svakoj kategoriji u toku polugodišta)

NAJČEŠĆI ELEMENTI OCJENJIVANJA U IMENICIMA:

- TRI ZADATE KATEGORIJE (uz napomenu da se odnose na usvojenost, razumijevanje i primjenu)

1. USMENO

2. PISMENO

3. DOMAĆI ZADATAK (Potvrde o radu učenika kod kuće?!)

- DVIJE SLOBODNE KATEGORIJE (upisuju nastavnici)

1. Najčešće ZALAGANJE, a drugu ostavljaju slobodnu

2. Ponekad AKTIVNOST, RJEŠAVANJE PROBLEMA, MOTIVACIJA...

MOGUĆI ELEMENTI OCJENJIVANJA KOD NASTAVNOG PREDMETA ISTORIJA

- ZNANJE
- RAZUMIJEVANJE
- PRIMJENA
- ORIGINALNOST (KREATIVNOST)
- TRUD (ZALAGANJE)
- Ev. KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE, ...

OPASNOSTI OCJENJIVANJA:

- Nije objektivno
- Loša ocjena može obeshrabriti učenika i negativno uticati na samopouzdanje
- Teško je odabrati optimalne postupke provjeravanja znanja i ocjenjivanja (često subjektivni, neprimjereni, neugodni,...),
- Često se ocjenama pridaje previše značaja, pa postaju važnije od samog znanja.

PRAVILNIK O NAČINU PRAĆENJA I OCJENJIVANJA UČENIKA U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

• PRAVILNIK

SAMOPROCJENJIVANJE NASTAVNIKA

- Cilj je dobiti povratnu informaciju o kvalitetu vlastite nastave da bi je mogli dalje usavršavati prema potrebama i interesima učenika
- Omogućava unaprjeđivanje metodičkih modela rada, bolju prilagođenost učeničkim potrebama, naglašavanje ključnih mjesta u istorijskim sadržajima...
- dnevno, periodično, generacijsko
- Najbolje ga je vršiti nakon svakog časa kratkim opaskama

PRIKUPLJANJE PODATAKA O VLASTITOM RADU - kako

- 1. **Vođenje dnevnika** - (PROBLEM: vrijeme, subjektivnost)
- 2. **Snimanje nastave** - (PROBLEM.: tehnička izvodljivost, promjena ponašanja zbog snimanja)
- 3. **Kolega - gost na času** - (PROBLEM: prezauzetost kolega, strah od posmatrača, neugodnost zbog kritike, nepovjerenje)
- 4. **Prikupljanje povratnih informacija od učenika** - vođenje dnevnika o časovima, upitnik o našoj nastavi, pojedinačni ili grupni razgovor s učenicima (PROBLEM: strah od povratnih informacija, osjećaj slabljenja autoriteta)